

Handreiking Beleid op rekenen – gecijferdheid in mbo

Handvatten voor ontwikkeling rekenbeleid

Voorwoord MBO Raad

De handreiking *Beleid op rekenen-gecijferdheid in mbo* biedt scholen ondersteuning en handvatten bij het opstellen van rekenbeleid. De handreiking geeft antwoord op vragen als *Hoe ontwikkel je beleid op rekenen-gecijferdheid? Wie betrek je bij het proces en Welke hoofdstukken neem ik op in het beleid?* De handreiking schrijft niet voor hoe het beleid eruit moet zien, maar biedt scholen alle ruimte en vrijheid om een zelf invulling te geven aan het beleid, toegespitst op de eigen situatie.

Het opstellen en implementeren van rekenbeleid is niet verplicht, toch is het belangrijk dat scholen rekenbeleid maken. Om te beginnen helpt dit om zicht en grip te krijgen en te houden op de beheersing van de basisvaardigheid rekenen-gecijferdheid. En dat is nodig, want de beheersing van de basisvaardigheden onder jongeren is afgenomen. Basisvaardigheden zijn bovendien een onderdeel van het toezichtkader, wat vraagt om goed geformuleerd beleid dat wordt gedragen in alle lagen van de school.

Doordacht beleid ondersteunt het implementeren en borgen van goed rekenonderwijs, wat gecijferdheid verbetert en achterstanden vermindert. Studenten die voldoende gecijferd de opleiding verlaten, hebben meer kans van slagen bij doorstroom naar andere onderwijsrichtingen, meer kansen op de arbeidsmarkt en redden zich beter in de samenleving. Goed rekenonderwijs verbetert dus ook de kansengelijkheid tussen studenten.

Kortom omdat de beheersing van basisvaardigheden onder jongeren is afgenomen, is het evident dat scholen hun rekenonderwijs onder de loep nemen, en waar nodig versterken. Hierbij horen bewuste keuzes, duidelijke kwaliteitsafspraken en doelen die staan omschreven in het rekenbeleid.

Deze handreiking *Beleid op rekenen/gecijferdheid in mbo* is speciaal dóór en vóór het mbo ontwikkeld en is het resultaat van de samenwerking tussen het Kennispunt MBO Taal en Rekenen en de kerngroep Platform rekenen in mbo.

Carl Govers, Rianne van der Meij en Marloes de Vries

Inhoudsopgave

Voorwoord MBO Raad	2
Wat is rekenbeleid?	4
Waarom beleid op gecijferdheid?	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Beleid opstellen, waar begin je en wie betrek je?	4
Leeswijzer	5
1 Visie op rekenen en gecijferdheid	5
2 Beschrijving onderwijsinstelling, huidige situatie en doelgroepen	6
2.1 Onderwijsinstelling	6
2.2 Huidige situatie	6
2.3 Doelgroepen	6
3 Doelen beleid op gecijferdheid	8
4 Wettelijk kader	8
5 Didactische aanpak	8
6 Keuzedelen	10
7 Passend en inclusief onderwijs	10
8 Visie op toetsing en examinering	12
8.1 Passend examineren	12
8.2 Maatwerk	13
9 Visie op vrijstellingen	14
10 Belang van professionalisering	15
10.1 Visie op professionalisering	15
10.2 Professionalisering door scholing	15
10.3 Professionaliseren door leergemeenschappen en bijeenkomsten	16
11 Monitoren, evalueren en bijstellen van beleid.	16

Wat is rekenbeleid?

“Rekenbeleid is de structurele en strategische poging van een schoolteam om de onderwijspraktijk aan te passen aan de rekenleerbehoefte van de studenten met het oog op het bevorderen van hun algemene rekenontwikkeling en gecijferdheid.” (vrij naar Kris van der Branden, 2004)

Beleid opstellen, waar begin je en wie betrek je?

Waar het in het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs draait om het leren rekenen (sommen maken) gaat het in het mbo om gecijferd handelen, oftewel het kunnen omgaan met functionele gecijferde situaties in ons dagelijks leven, de maatschappij en het beroep.

Bepaal of het beleid of onderdelen ervan op instellingsniveau gemaakt worden, of op opleidingsniveau. Sommige instellingen kiezen ervoor om beleid op te stellen voor alle opleidingen, andere kiezen er bijvoorbeeld voor om een gezamenlijke visie te schrijven voor de gehele instelling, maar op opleidingsniveau de rest van het beleid uit te werken. Om beleid op gecijferdheid op te stellen en te zorgen voor voldoende draagvlak is het van belang om de juiste mensen te betrekken, bijvoorbeeld:

- Docenten en rekencoördinatoren: zij hebben veel onderwijsexpertise en zicht op de rekenvaardigheden en behoeften van studenten. Ze hebben bovendien direct contact met studenten.
- Onderwijskundigen en/of beleidsmedewerkers: zij hebben kennis op het gebied van (reken)onderwijs en -beleid.
- Studenten: zij kunnen waardevolle feedback geven over hun ervaringen met rekenen-gecijferdheid in de opleiding en de beroepspraktijk.
- Externe partners: denk hierbij aan stagebedrijven en brancheorganisaties. Zij kunnen inzicht geven in de rekenvaardigheden en het gecijferd inzicht dat nodig is in hun branche.
- Opleidingsmanagers en directeuren: zij zijn verantwoordelijk voor de implementatie van het beleid.

Voorafgaand aan het opstellen van beleid is het belangrijk om onderzoek te doen naar rekenonderwijs, de rekenvaardigheid van studenten en bijvoorbeeld de gecijferde situaties die een rol spelen het beroep. Dit kan aan de hand van:

- Vragenlijsten voor docenten, onderwijskundigen, beleidsmedewerkers, studenten en externe partijen. Vraag naar hun ervaringen, behoeften en suggesties met betrekking tot rekenonderwijs en -beleid en gecijferdheid in de beroepspraktijk.
- Observaties in de les. Niet alleen bij de rekenlessen, maar ook bij de praktijklessen.
- Focusgroepen, waar stakeholders aan de hand van een open discussie hun ervaringen, meningen en ideeën over rekenonderwijs en gecijferdheid in de beroepspraktijk delen.
- Onderzoek naar best practices en literatuur op het gebied van beleid op gecijferdheid in het mbo-onderwijs.
- Analyses van doorstroominformatie en resultaten van nulmetingen en examens.

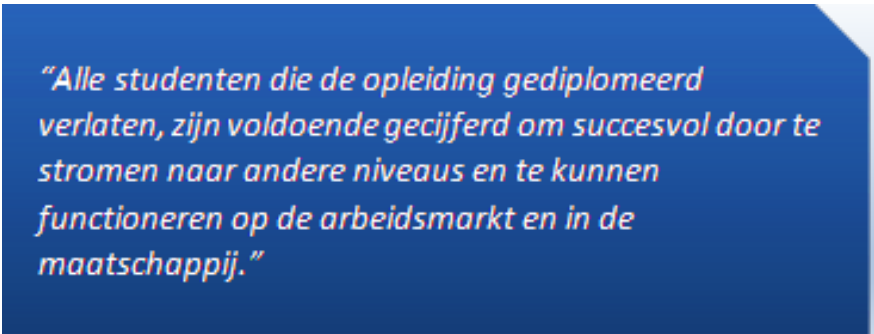
Let op! Zorg dat het beleid in lijn is met wat is opgenomen in de kwaliteitsagenda.

Leeswijzer

Het Kennispunt MBO Taal en Rekenen stelde samen met de kerngroep Platform Gecijferdheid in mbo een hoofdstukindeling vast waarin alle relevante onderdelen van beleid op gecijferdheid zijn opgenomen. Het is aan de scholen zelf welke hoofdstukken zij opnemen in hun beleid en hoe zij hier invulling aan geven. De handreiking bevat (voorbeeld)teksten die scholen mogen overnemen in hun eigen beleid.

1 Visie op rekenen en gecijferdheid

Beschrijf de visie en doelstellingen van het beleid op gecijferdheid, bijvoorbeeld vanuit de drievoudige kwalificatieplicht. Daarbij is het van belang om aan te sluiten bij de bredere onderwijsvisie van de school.

“Alle studenten die de opleiding gediplomeerd verlaten, zijn voldoende gecijferd om succesvol door te stromen naar andere niveaus en te kunnen functioneren op de arbeidsmarkt en in de maatschappij.”

Goed rekenonderwijs draagt bij aan de gecijferdheid van studenten: studenten die voldoende gecijferd zijn, zijn in staat om met gezond verstand en vertrouwen om te gaan met de getallen om hen heen en kunnen zich later beter staande houden in de maatschappij. Daarnaast zijn goede rekenvaardigheden essentieel in verschillende beroepen: bakkers, timmermannen, ondernemers en verpleegkundigen zijn dagelijks bezig met cijfers.

Door rekenonderwijs zoveel af te stemmen op de beroepspraktijk wordt het onderwijs betekenisvoller en wordt rekenontwikkeling extra gestimuleerd. De ontwikkeling van gecijferdheid is daarmee niet meer de verantwoordelijkheid van de rekendocent alleen, maar van het volledige onderwijsteam.

TIP: Kijk voor inspiratie ook op de themapagina [“Reken en gecijferdheid in het mbo”](#) en van de aanbevelingen in de leidraad “Rekenen en gecijferdheid in het mbo”.

2 Beschrijving onderwijsinstelling, huidige situatie en doelgroepen

Beschrijf de onderwijsinstelling, huidige situatie en doelgroep waar het rekenbeleid betrekking op heeft. Deze beschrijving maakt inzichtelijk wat behouden moet blijven en welke aspecten aan verbetering en/of vernieuwing toe zijn. Beschrijf tevens welke randvoorwaarden nodig zijn om effectief aan de ontwikkeling van gecijferdheid te werken.

2.1 Onderwijsinstelling

Beschrijf de onderwijsinstelling en/of afdeling waar het beleid op gecijferdheid voor bedoeld is.

2.2 Huidige situatie

Bij het beschrijven van de huidige situatie is het belangrijk om te kijken naar hoe het huidige onderwijs in rekenen-gecijferdheid eruitziet en wat de leeropbrengsten zijn, zowel op het gebied van prestaties, motivatie en rekenbeleving. Wat gaat goed en wat kan beter? Deze beschrijving maakt inzichtelijk wat behouden moet blijven en welke aspecten aan verbetering en/of vernieuwing toe zijn.

2.3 Doelgroepen

Beschrijf de doelgroepen voor wie het beleid bedoeld is. Wat voor type studenten volgen de opleiding? Is het beleid alleen gericht op docenten rekenen, of op het gehele onderwijsteam, omdat er bijvoorbeeld ingezet wordt op beroeps- en of thematisch rekenonderwijs? Beschrijf tevens de behoeften en verwachtingen van de doelgroepen met betrekking tot het leren en onderwijzen van rekenen-gecijferdheid.

Studenten

Beschrijf de studenten voor wie het rekenbeleid bestemd is. Het mbo bedient studenten met veel verschillende achtergronden. Zij kunnen dan ook heel verschillende leer- en begeleidingsbehoeften hebben. Op sommige opleidingen is sprake van een redelijk homogene groep studenten, terwijl op andere sprake is van een heterogene groep. Aan de hand van een goede doelgroepomschrijving kan het onderwijsteam bewuste keuzes maken en effectieve stappen zetten in de rekenontwikkeling van studenten.

Onderwijsteam

Beschrijf het onderwijsteam dat het beleid op gecijferdheid uitvoert. Beschrijf de verschillende opleidingsachtergronden en wat het team nodig heeft om zowel vakinhoudelijk als pedagogisch-didactisch aan de ontwikkeling van gecijferdheid te kunnen werken.

Rekencoördinatoren en rekenspecialisten

Beschrijf of de school rekencoördinatoren of -specialisten inzet en welke taken hierbij horen, bijvoorbeeld:

- Adviseren van rekendocenten, opleidingsteams en schoolmanagement bij de uitvoering van beleid op gecijferdheid;

- Actief bijdragen aan de ontwikkeling van rekenbeleid;
- Coördineren en/of vormgeven van de begeleiding van rekenzwakke studenten;

Indien gebruik wordt gemaakt van rekencoördinatoren of – specialisten, beschrijf dan hoe zij worden opgeleid en gefaciliteerd en welke positie zij hebben binnen de organisatie.

Management

Het management zorgt voor implementatie, borging en evaluatie van het beleid en creëert randvoorwaarden voor een professioneel en veilig leerklimaat, zodat het onderwijsteam voldoende toegerust en bekwaam is, en studenten zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Foto bron Whyhomestudio

3 Doelen beleid op gecijferdheid

Het beleid op gecijferdheid is gericht op het vormgeven en organiseren van effectief generiek rekenonderwijs en/of beroepsgericht/thematisch rekenonderwijs om de ontwikkeling van gecijferdheid te stimuleren en te versterken. Beschrijf de beoogde doelen van het beleid, bijvoorbeeld:

- Gecijferdheid van studenten versterken;
- Zicht op gecijferdheid in het curriculum bij docenten versterken. Vragen die het onderwijsteam zich kan stellen zijn: Welke taken in het kwalificatiedossier herbergen gecijferde situaties? Hoe zijn die met de beroepsvakken verweven? Welke oplossingsstrategieën worden ingezet en zijn die afgestemd in het onderwijsteam?
- Rekentaal ontwikkelen;
- Kansengelijkheid vergroten: gecijferdheid vergroot de zelfredzaamheid van onze studenten in de maatschappij;
- Motivatie voor het ontwikkelen van gecijferdheid vergroten.

4 Wettelijk kader

Beschrijf de wettelijke kaders ([WEB Ekb](#)) die van toepassing zijn voor rekenen binnen de opleiding.

Het rapport nieuwe rekeneisen waarin de achtergrond en inhoud is na te slaan, is via deze [link te downloaden](#).

5 Didactische aanpak

- Beschrijf de didactische aanpak van het onderwijs in rekenen-gecijferdheid. Dit houdt verband met de doelgroep en de doelen van het beleid op gecijferdheid. Denk bij didactiek aan:
 - Betekenisvol onderwijs in rekenen-gecijferdheid: Rekenen wordt niet alleen generiek aangeboden, maar ook beroepsgericht en/of thematisch, bijvoorbeeld in combinatie met burgerschapsonderwijs;
 - **Taalontwikkelen lesgeven: Het gehele onderwijsteam heeft in alle lessen aandacht voor taal- en woordenschatontwikkeling.**
 - Woordenschatontwikkeling: Op opleidingen met veel taalzwakke en/of NT2-studenten is extra aandacht nodig voor woordenschatontwikkeling ook op gebied van rekentaal;
 - Differentiëren in de les: Dit betekent dat de lessen(cyclus) zodanig is inricht dat er rekening gehouden wordt met de verschillende onderwijsbehoeften van de studenten en er worden doelen opgesteld per groep die uitdagend en toch haalbaar zijn. Licht toe of en zo ja op welke wijze er aandacht is voor differentiatie in de rekenlessen. Voor meer informatie over differentiëren zie dit artikel van NRO: [Differentiëren in het mbo](#).

Foto bron Halfpoint

6 Keuzedelen

Beschrijf welke (remediërende) keuzedelen op het gebied van rekenen-gecijferdheid worden aangeboden. Beschrijf daarnaast de visie op de inzet van remediërende keuzedelen. Voor meer informatie over keuzedelen zie ook het artikel [basiskennis keuzedelen rekenen](#).

7 Passend en inclusief onderwijs

Beschrijf in deze paragraaf op welke wijze passend onderwijs wordt geboden aan studenten die extra ondersteuning nodig hebben. Daarin kunnen de volgende onderwerpen aan bod komen:

- Protocol ERWD mbo: dit is een protocol voor de oude rekeneisen welke ook prima te gebruiken is om te bepalen of en zo ja op welke wijze een student baat heeft bij een alternatieve wijze van onderwijs en examinering.
- Ondersteuning in de les: is een student gebaat bij een aangepast examen dan is het van belang daarmee in de les te oefenen. Ook het goed leren werken met de rekenmachine en de rekenkaart horen daarbij.
- Ondersteuning buiten de vakles: sommige studenten hebben naast de reguliere lessen extra ondersteuning nodig, bijvoorbeeld een rekenmaatje of -coach.
- Remediering; beschrijf of de school een specifiek aanbod op het gebied van remediëring, zoals een remedial teacher.
- Ondersteuning van anderstalige studenten of studenten taalachterstanden: anderstalige studenten hebben vaak extra ondersteuning nodig in de les en bij het examen. Zorg dat studenten goed leren werken met de woordenboeken en besteed aandacht aan taalontwikkelen lesgeven om studenten te helpen in hun taalontwikkeling. Indien studenten baat hebben bij een Engelstalig examen is het van belang ook met Engelstalige lesstof te oefenen. Ook omdat de rekentekens in het Engels anders zijn dan in het Nederlands. (Denk aan het gebruik van de punt en de komma die andersom zijn) Indien dit al is opgenomen in het OER dan kun je daarnaar verwijzen. Dit voorkomt dat je op meerdere plaatsen informatie moet bijhouden.

Denk daarnaast aan:

- dyscalculie
- dyslexie
- TOS
- een taalachterstand
- een anderstalige achtergrond, bijvoorbeeld NT2-studenten
- auditieve beperkingen
- visuele beperkingen

Beschrijf welke ondersteuning wordt geboden, denk hierbij aan:

- Remediërende keuzedelen
- Remedial teaching
- Extra taal- en rekenlessen

Beschrijf de beschikbare of toegestane hulpmiddelen die toegekend worden bij toetsen en examens.

Deze moeten ook beschikbaar zijn in de les, zodat studenten ermee kunnen oefenen. Denk bij hulpmiddelen aan:

- Extra tijd bij toetsen en examens
- Groter lettertype
- Lettertype Dyslectic en geel papier
- Gebruik woordenboeken

Kijk meer informatie over passend onderwijs en passen examineren op de website van [Kennispunt Passend Onderwijs](#).

8 Visie op toetsing en examinering

Beschrijf de visie op toetsing en examinering. Wordt er ingezet op formatief of summatief evalueren en waarom? Bekijk de website van de NRO voor informatie over [formatief evalueren in het mbo](#). Beschrijf met welke beroepsgerichte en/of generieke exameninstrumenten rekenen wordt afgesloten en waarom hiervoor wordt gekozen. Beschrijf of de school werkt met ingekochte of zelf geconstrueerde examens en waarom hiervoor wordt gekozen. Beschrijf wie examens afneemt en waarom.

Wat betreft de instellingsexamens hebben scholen veel vrijheid. Dat betekent dat de rekenen/gecijferdheid ook aangetoond mag worden zonder de gebruikelijk instellingsexamens af te nemen. De wet biedt scholen namelijk ook de ruimte om aan de hand van bewijsstukken uit onderwijs te komen tot een diplomabeslissing. Meer informatie hierover vind je op de webpagina [lerend kwalificeren](#) van Kennispunt MBO Onderwijs en Examinering.

8.1 Passend examineren

Beschrijf welke faciliteiten beschikbaar zijn voor studenten met extra ondersteuningsbehoeften, of verwijst hier naar het Onderwijs- en Examenreglement (OER). Zo wordt voorkomen dat informatie over examinering op twee plekken bijgehouden moet worden.

Desondanks beschrijven we hieronder een aantal zaken waar je aan zou kunnen denken:

Studenten kunnen in hun functioneren worden beperkt door een handicap of chronische ziekte. Dat kan ook problemen opleveren bij rekenen-gecijferdheid. Daarom hebben de rekenexamens van de CEM een inclusief ontwerp. Door inzet van onderstaande hulpmiddelen en aanpassingen zijn deze examens ook voor veel studenten met extra ondersteuningsbehoeften toegankelijk:

- Het taalniveau is aangepast aan de doelgroep.
- De examens beschikken over een voorleesfunctie en teksten kunnen vergroot en gearceerd worden.
- Opdrachten gaan uit van functionele situaties; er zijn geen kale sommen.
- Contexten worden vaak ondersteund met afbeeldingen, beeld en geluid geluid.
- Het gebruik van een ingebouwde of fysieke rekenmachine is bij alle vragen toegestaan.
- Het gebruik van een rekenkaart is voor alle studenten toegestaan.
- Voor alle studenten is standaard tijdverlenging ingebouwd.
- De examens zijn beschikbaar in het Engels.

Passend examineren (en erwd-protocol)

In bijzondere gevallen kan gebruik gemaakt worden van “passend examineren”. Bij de invoering van de nieuwe rekeneisen is het [erwd-protocol](#) in principe losgelaten omdat de nieuwe rekenexamens zoveel mogelijk “inclusief” zijn. Dit is een protocol voor de oude rekeneisen welke ook prima te gebruiken is om te bepalen of en zo ja op welke wijze een student baat heeft bij een alternatieve wijze van onderwijs en examinering.

Woordenboek

Studenten voor wie Nederlands niet de moedertaal is kunnen baat hebben bij het gebruiken van een woordenboek. Dit kan een verklarend woordenboek zijn of een tweedelig woordenboek (thuis taal-Nederlands/Nederlands-thuis taal)

Blind of slechtziend

Voor blinde en zeer-slechtziende studenten zijn er speciale examens beschikbaar. Deze zijn ontwikkeld in samenwerking in Stichting Bartimeus.

Deelexamens

Daarnaast kan voor studenten voor wie dat wenselijk is ook gekozen worden om te examineren via deelexamens. Denk hierbij bijvoorbeeld aan studenten met een kortere concentratieboog. De CEM biedt de mogelijkheid in 2 delen te examineren.

Extra tijd

Indien nodig mag de school studenten extra tijd geven. De rekenexamens van de CEM bevatten standaard extra tijd voor alle studenten. Maar scholen kunnen daarbovenop extra verlenging van de toetstijd toekennen. Beleid hieromtrent bepaalt de school zelf.

Begeleide afname

In bijzondere gevallen kan het helpend zijn als een vertrouwde docent aanwezig is bij het examen. Vanzelfsprekend is het niet de bedoeling dat een docent gaat voorzeggen maar een verduidelijkende vraag kan voldoende zijn om een student over black-out heen te helpen. Voor entree is er een [handreiking](#) beschikbaar via de Coöperatie Examens MBO.

8.2 Maatwerk

Beschrijf tot slot of er maatwerk geboden wordt aan snelle studenten, of studenten die wel over de juiste vaardigheden beschikken, maar niet in aanmerking komen voor vrijstelling. Overige informatie met betrekking tot toetsing en examinering zoals afnamemomenten, het aantal herkansingen enzovoorts, wordt opgenomen in het Onderwijs- en Examenreglement OER). Zo wordt voorkomen dat informatie over examinering op twee plekken bijgehouden moet worden.

9 Visie op vrijstellingen

Beschrijf in welke gevallen studenten vrijstelling kunnen krijgen voor het examen en/of onderwijs in rekenen/gecijferdheid. Verwijs eventueel naar het vrijstellingenbeleid van de school. Zo wordt voorkomen dat informatie op twee plekken bijgehouden moet worden.

Vrijstelling voor het examen

De examencommissie mag alleen vrijstelling verlenen, indien zij vaststelt dat de student al eerder examen heeft afgelegd op ten minste hetzelfde niveau als vastgesteld voor zijn beroepsopleiding:

- a. als examenonderdeel van een andere beroepsopleiding, of van dezelfde beroepsopleiding bij een andere instelling; of
- b. als eind- of staatsexamen of deeleindexamen zoals vastgesteld voor havo of vwo.

Volgens de [wet](#) kan een examencommissie vrijstelling verlenen voor een examenonderdeel of een deel daarvan, op verzoek van de student. Kan betekent dat de student dus geen recht heeft op vrijstelling. De examencommissie beslist, al dan niet op basis van het schoolbeleid, of er wel of geen vrijstelling wordt verleend.

Vrijstelling voor onderwijs

Vrijstelling verlenen voor onderwijs is geen taak van de examencommissie maar van het onderwijsteam. Het is dus geen vast gegeven dat een student die vrijstelling heeft voor het examen ook vrijstelling heeft voor onderwijs.

Zie voor alle informatie over vrijstellingen de [handreiking vrijstellingen generieke vakken](#) op onze website.

10 Belang van professionalisering

Omdat de beheersing van basisvaardigheden onder studenten terugloopt, wordt er extra geïnvesteerd in onderwijskwaliteit. Scholing van docenten basisvaardigheden is één van de manieren om de kwaliteit te verbeteren. Hiervoor is de komende jaren 30 miljoen euro beschikbaar gesteld, zo is vastgesteld in de mbo-werkagenda.

Nieuwe functionele rekeneisen vragen ook om professionalisering. Het is van belang dat docenten zich niet alleen de nieuwe rekeneisen eigen maken, maar hier ook goed onderwijs van kunnen maken. Rekenen is geen vak dat er “zomaar even bijgedaan” kan worden. Het is een vak waarvoor heel specifieke didactische en pedagogische vaardigheden van belang zijn. Het ministerie van OCW heeft daarom opdracht gegeven om het bestaande raamwerk profiel rekendocent te herzien. [Het nieuwe raamwerk](#), is tot stand gekomen op basis van wetenschappelijke inzichten maar ook met medewerking het Kennispunt MBO Taal en Rekenen en leden van het platform Rekenen in MBO, collega's die dagelijks met de nieuwe rekeneisen werken.

10.1 Visie op professionalisering

Beschrijf de visie op professionalisering van rekendocenten en/of onderwijsteams.

Professionalisering van onderwijsteams en rekendocenten richt zich op de ontwikkeling en verbetering van vaardigheden en kennis om zo in te spelen op de (veranderende) onderwijspraktijk. Professionaliseringstrajecten zijn bij voorkeur gericht op de dagelijkse praktijk, wat betekent dat de inhoud ervan direct toepasbaar is in de klas. Daarnaast is het belangrijk dat professionaliseringstrajecten aansluiten bij de individuele leerbehoeften van docenten en dat er ruimte is voor maatwerk. Dit kan bijvoorbeeld door middel van coaching, intervisie en het delen van best practices binnen en buiten de eigen school.

Docenten die deelnemen aan gerichte professionaliseringstrajecten reflecteren meer op hun eigen onderwijspraktijk, zijn zich bewuster van hun sterke kanten en ontwikkelpunten en ervaren over het algemeen meer werkplezier. Professionalisering draagt dus niet alleen bij aan de kwaliteit van het onderwijs als geheel, maar ook aan de persoonlijke ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van docenten.

10.2 Professionalisering door scholing

Beschrijf welke professionele eisen worden gesteld aan rekendocenten en/of onderwijsteams. Beschrijf welke (mogelijkheden) tot scholing of bijscholing wordt geboden aan rekendocenten en welke docenten hiervoor in aanmerking komen. Beschrijf, indien van toepassing, welke scholingstrajecten onderwijsteams wordt geboden en welke onderwijsteams voor scholing in aanmerking komen. Beschrijf de beoogde doelen van de scholing.

Meer informatie over het scholingsaanbod voor docenten die rekenen geven in het mbo staan in de [publicatie Professionalisering basisvaardigheden](#) op de website van het Kennispunt MBO Taal en Rekenen.

10.3 Professionaliseren door leergemeenschappen en bijeenkomsten

Deelnemen aan leergemeenschappen is een manier om te werken aan professionalisering en sommige scholen organiseren eigen leergemeenschappen. Het Kennispunt MBO Taal en Rekenen voert in opdracht van ministerie OCW een project uit waarin docenten met elkaar nieuw rekenonderwijs ontwikkelen: [Het Lerend Netwerk Rekenen](#). Zij doen dit op basis van eigen ontwikkelvragen en worden hierin ondersteund door experts. Het Kennispunt begeleidt het proces en faciliteert regionale en landelijke bijeenkomsten.

Daarnaast worden er jaarlijks verschillende bijeenkomsten en conferenties georganiseerd voor professionals in het mbo. Sommige richten zich op docenten andere meer op beleidsmedewerkers en/of onderwijskundigen. Tijdens deze bijeenkomsten staan ontwikkelingen en/of vraagstukken m.b.t. onderwijs in rekenen/gecijferdheid centraal. Ook worden er best practices gedeeld vanuit verschillende scholen. Beschrijf welke onderwijscollega's deelnemen aan dergelijke bijeenkomsten, welke voorwaarden hier eventueel aan verbonden zijn en op welke wijze de opgedane kennis met de onderwijsteams gedeeld wordt.

11 Monitoren, evalueren en bijstellen van beleid.

Het monitoren, evalueren en bijstellen van beleid op rekenen/gecijferdheid is een cyclisch proces dat wordt geborgd door het management. Beschrijf wie betrokken zijn bij dit proces, denk hierbij aan:

- Rekencoördinatoren
- Beleidsmedewerkers
- Onderwijskundigen
- Docenten

Beschrijf hoe het beleid wordt gemonitord en geëvalueerd en wie verbeteringen of aanpassingen doorvoert. Zorg dat deze altijd in lijn zijn met afspraken in de kwaliteitsagenda.

Colofon

Dit is een publicatie van het Kennispunt MBO Taal en Rekenen

Auteur(s): Kennispunt MBO Taal en Rekenen
I.s.m. de leden van het platform rekenen-gecijferdheid in mbo

Versie 1.0 - september 2024

MBO Raad

Houttuinlaan 6
Postbus 2051
3440 DB Woerden
T: 0348 - 75 35 00
www.taalenrekenenmbo.nl
info@taalenrekenenmbo.nl